

PATVIRTINTA
Mažeikių „Ventos“ progimnazijos
direktoriaus 2015 m. rugsėjo 1 d.
įsakymu Nr. V1- 66

MAŽEIKIŲ „VENTOS” PROGIMNAZIJOS SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

1. Saugos ir sveikatos taisyklės (toliau „taisyklės“) yra sudarytos, remiantis patvirtintais: Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ĮSAK 330 „Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašas“; Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1223/V792 (Žin., 2004, Nr. 13395) „Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrosios nuostatos“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V 275 (Žin., 2004, Nr.442956) „Lietuvos higienos normos HN79:2004 „Vaikų vasaros poilsio stovyklos Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“; Lietuvos Respublikos švietimo ministro 2000 m. vasario 11d. įsakymu Nr. 113 „Dėl moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatų“; Sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. 437 (Žin., 2002, Nr.89-3824); Lietuvos Respublikos Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo I skirsnis mokymas saugos ir sveikatos srityje 8 str. 3 punktas „Bendrojo lavinimo mokyklos privalo supažindinti su bendraisiais saugos ir sveikatos darbe ir buityje reikalavimais“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr.1950 „Kelių eismo taisyklės“ (ištraukos); Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos ir Lietuvos Respublikos miškų ūkio ministerijos 1996 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr.176/240 „Dėl lankymosi miške“.

2. Patvirtintos taisyklės yra norminis progimnazijos dokumentas, nusakantis veiklos ir elgesio reikalavimus, kad nebūtų padaryta žala mokinių saugai, sveikatai ir įsigalioja nuo patvirtinimo dienos.

3. Taisyklės nusako su mokinių veikla susijusius pavojus ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių, etiketo reikalavimų.

4. Visi bendruomenės nariai su šiomis taisyklėmis turi būti supažindinti pasirašytinai.

5. Mokiniui, bendruomenės nariui supažindintam pasirašytinai su šiomis taisyklėmis ir pažeidusiam šių taisyklių reikalavimus, taikyti drausminę, administracinę atsakomybę pagal progimnazijoje nustatytą tvarką.

6. Prieš skiriant nuobaudą už nusižengimą ar pažeidimą, pareikalauti, kad pažeidėjas parašytų pasiaiškinimą. Atsisakymas tai padaryti nuobaudos skirti netrukdo.

7. Apie pažeidimus, pažeidėjus ar įvykusį nelaimingą atsitikimą reikia skubiai pranešti progimnazijos administracijai. Esant reikalui, surašyti U formos aktą.

8. Mokytojas privalo užtikrinti mokinių saugumą savo pamokų, pertraukų, budėjimų ir organizuotų išvykų, ekskursijų metu.

9. Gaisro, stichinės nelaimės atveju ar iškilus kitiems pavojams nekeliant panikos visi bendruomenės nariai evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.

10. Sveikatos ir saugos taisyklės gali būti keičiamos ir papildomos keičiant progimnazijos darbo organizavimą.

II. PROGIMNAZIJOS DARBUOTOJAMS PRIVALOMA

11. Laikytis priešgaisrinės saugos, saugumo technikos reikalavimų ir darbo higienos taisyklių.
12. Visiems bendruomenės nariams patikrinti sveikatą iki rugsėjo 15 dienos.
13. Pertraukų metu vėdinti patalpas.

14. Baigus darbą, išeidamas iš patalpų, darbuotojas privalo patikrinti, ar gerai uždaryti langai, užsukti čiaupai, išjungta šviesa ir kabinete esanti įranga. Būtina užrakinti duris.

15. Pamokų ir pertraukų metu nepalikti klasėje mokinių vienų.

16. Darbuotojai privalo užtikrinti, kad jų darbo vietoje būtų tik mokykloje dirbantis asmuo.

17. Įvykus traumai, incidentui darbuotojai privalo nedelsiant informuoti mokyklos direktorių ar jo pavaduotojus ugdymui ir ūkio reikalams, parašyti paaiškinimą, surinkti mačiusių įvykį paaiškinimus.

18. Pastebėjus, kad mokinys negaluoja, siųsti pas mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, informuoti tėvus, suteikti pirmąją pagalbą nukreipiant pas šeimos gydytoją. Be gydytojo pažymėjimo vaikams draudžiama dalyvauti kūno kultūros pamokose ir užklasinėje veikloje, susijusioje su sveikata bei saugumu.

III. PIRMOJI MEDICINOS PAGALBA

19. Kiekvienas darbuotojas, veiklos, renginio vadovas privalo dalyvauti teoriniame, praktiniame instruktavime „Pirmoji medicinos pagalba“.

20. Klasės vadovas organizuoja mokiniams pirmosios pagalbos mokymą.

21. Nelaimės atveju darbuotojai privalo mokėti įvertinti nukentėjusiojo būklę ir numatyti, kokią pagalbą teikti.

22. Pirmąją pagalbą teikti įvykio vietoje, o esant reikalui kviesti med. pagalbą ir nukentėjusįjį vežti į gydymo įstaigą.

IV. MOKINIŲ INSTRUKTAVIMAS

23. Klasės vadovas privalo supažindinti mokinius su saugos ir sveikatos taisyklėmis, reikalavimais mokykloje.

24. Pradėdamas dėstyti naują dalyką, mokytojas privalo atlikti išsamų instruktavimą.

25. Dėstant atskiras temas, būtina atlikti teminį instruktavimą.

26. Po nelaimingų atsitikimų ir įsitikinus, kad mokiniai dar tvirtai nežino saugaus elgesio taisyklių, klasės vadovas ar mokytojas privalo atlikti papildomą instruktavimą.

27. Prieš renginį klasės vadovas ar renginio organizatorius privalo atlikti tikslinį (specialųjį) instruktavimą.

28. Mokinius instrukuoti pagal renginio vadovo parengtas Instrukcijas.

29. Mokytojams pasirašyti (po instruktavimo).

30. Instrukcija yra norminis mokyklos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklą, elgesį pavojų metu ir reikalaujantis griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių bei etiketo reikalavimų.

V. MOKYTOJO VEIKSMAI VYKSTANT SU MOKINIAIS UŽ MOKYKLOS RIBŲ

31. prieš išvyką:

31.1. informuoti mokinių tėvus apie organizuojamą renginį, tikslus, laiką, vietą, lankytinus objektus ir kt. pagal reikalingumą informaciją;

31.2. išvykstant už mokyklos teritorijos, lydintis mokytojas rašo prašymą, pažymi žurnale, mokyklos vadovas rašo įsakymą.

31.3. vykstant į ekskursiją lydintis mokytojas turi turėti vykstančių mokinių sąrašą, raštišką tėvų /globėjų sutikimą, mokyklos vadovo leidimą vykti;

31.4. pasirūpinti transportu, būtinu inventoriu, pirmosios pagalbos vaistinėle, gelbėjimosi priemonėmis, ženklais;

31.5. mokinius instrukuoti pasirašytinai;

31.6. jei grupėje daugiau nei 15 vaikų, turi būti du lydintys mokytojai (atestuoti saugos ir sveikatos klausimais ir turintys pažymėjimą);

32. išvykos metu:

- 32.1. griežtai laikytis mokytojo ir lydinčių asmenų nurodymų bei saugos, elgesio ir etiketo reikalavimų;
- 32.2. neatsiskirti nuo grupės, nerūkyti, nevartoti alkoholinių gėrimų ir narkotinių medžiagų;
- 32.3. nevēluoti;
- 32.4. dalyvauti programoje numatytose veiklose;
- 32.5. nedelsiant informuoti renginio vadovą, lydinčius asmenis apie sveikatos būklės pablogėjimą ar kitus atsiradusius pavojus;

33. muziejuose ir parodose:

- 33.1. saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis;
- 33.2. klausyti ekskursijos vadovo pasakojimo ir nurodymų;
- 33.3. draudžiama garsiai kalbėti, juoktis, blaškyti kitų dėmesį, trukdyti gidui;
- 33.4. atsilikti, atsiskirti nuo grupės be leidimo;
- 33.5. esant būtinybei išeiti, reikia informuoti grupės vadovą.

34. gatvėje, viešajame transporte:

- 34.1. vengti ėjimo prieš judėjimą;
- 34.2. prasilenkti su praeiviais iš dešinės pusės, laikytis saugumo, mandagumo taisyklių;
- 34.3. nesudaryti avarinės situacijos.

35. keliaujant laivais ir lėktuvais:

- 35.1. supažindinti mokinius su šalimi, į kurią vykstama;
- 35.2. pasirūpinti asmenine vaistinėle;
- 35.3. būti punktualiems, laikytis etiketo reikalavimų;
- 35.4. laukti kvietimo skrydžiui ar plaukti laivu tam skirtose vietose;
- 35.5. išklausti keleiviams teikiamą informaciją;
- 35.6. blogai pasijutus, kreiptis į grupės vadovą ar medicinos darbuotoją;
- 35.7. draudžiama be vadovo leidimo pasitraukti iš grupės;
- 35.8. jei reikia išeiti, pranešti vadovui.

36. elgesys prie vandens telkinių, draudžiama:

- 36.1. vieniems mokiniams maudyti irirstyti valtimis;
- 36.2. maudyti nežinomose ir nepatikrintose vietose, esant nepalankioms oro sąlygoms;
- 36.3. nardyti, šokinėti;
- 36.4. maudyti tamsiu paros metu;
- 36.5. patikėti besimaudančiųjų priežiūrą pašaliniais asmenimis.
- 36.6. privaloma maudyti atitvertuose pliažuose budinti gelbėjimo tarnybos darbuotojams, stebinti renginio vadovui;
- 36.7. besimaudančiųjų skaičius – ne daugiau kaip aštuoni vaikai vienu metu;
- 36.8. būtina atsižvelgti į mokinių amžių, ūgį, sveikatos būklę ir nustatyti visiškai saugų gylį;
- 36.9. pažeidusiems maudymosi taisykles, taikyti drausmines nuobaudas.

37. elgesys žaidimų ir atrakcionų metu:

- 37.1. laikytis nustatytų ir nurodytų saugos reikalavimų;
- 37.2. be vadovo leidimo nesitraukti nuo grupės;
- 37.3. kategoriškai draudžiama lankytis buvusiuose kariniuose poligonuose ir karinių dalinių teritorijose, avarinės būklės pastatuose ir prie jų;

38. elgesys gamtoje:

- 38.1. laikytis priešgaisrinės saugos reikalavimų įrengiant, kuriant ir gesinant laužus;
- 38.2. palapines statyti tam skirtose vietose ir ne arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio;
- 38.3. pastebėjus gaisrą, jį gesinti ir pranešti atitinkamoms tarnyboms;
- 38.4. saugoti gamtą ir kultūros paminklus.

39. elgesys keliaujant pėsčiomis, privaloma:

- 39.1. vietose, kur eismas reguliuojamas, vadovautis šviesoforais su pėsčiųjų simboliu, o kai jų nėra transporto šviesoforų signalais;
 - 39.2. reguliuotojo signalų paisyti net tuo atveju, jeigu prieštarautų šviesoforo signalams;
 - 39.3. eiti dešiniąja pėsčiųjų takų, šaligatvių, o kur jų nėra – kaire kelkraščių puse;
 - 39.4. kelkraščiu arba važiuojamosios dalies pakraščiu eiti prieš transporto važiavimo kryptį;
 - 39.5. organizuotai žmonių grupei eiti važiuojamąja kelio dalimi leidžiama kolona ne daugiau kaip 4 eilėmis ir tik dešine važiuojamosios dalies puse;
 - 39.6. kolonos priekyje ir gale turi eiti lydintys asmenys su ryškiaspalvėmis vėliavėlėmis;
 - 39.7. organizuotą vaikų iki 16 metų grupę vesti šaligatviais ir pėsčiųjų takais, jei jų nėra, kelkraščiais tik šviesiu paros metu;
 - 39.8. vaikų grupę iki 16 metų lydėti ne mažiau kaip dviems suaugusiems;
 - 39.9. į kitą kelio pusę pereiti tik pėsčiųjų perėjomis, o jeigu jų nėra, eiti iki sankryžos ir tik joje pereiti kelią gerai pasižvalgius į abi kelio puses ir įsitikinus saugumu;
 - 39.10. kai perėjos ir sankryžos nematyti, pereiti kelią stačiu kampu prieš tai įsitikinus, kad saugu, ir nebus trukdoma transporto priemonėms;
 - 39.11. nespėjus pereiti važiuojamosios dalies reikia stovėti saugumo salelėje arba ant paženklintos (įsivaizduojamos) linijos, skiriančios priešingų kryptių transporto srautus ir baigti eiti tik įsitikinus, kad eiti saugu;
 - 39.12. artėjant specialiai transporto priemonei su įjungtais švyturėliais ir garso signalais, pėstieji negali pradėti eiti į kitą kelio pusę, o esantys važiuojamojoje dalyje nedelsdami privalo iš jos pasitraukti;
 - 39.13. įlipti ir išlipti galima tik tada, kai transporto priemonė visiškai sustoja;
 - 39.14. iš važiuojamosios dalies pusės įlipti į transporto priemonę ir išlipti iš jos tik tuo atveju jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės.
- draudžiama:
- 39.15. tamsiu paros metu ar esant blogam matomumui organizuotai žmonių grupei eiti važiuojamąja kelio dalimi;
 - 39.16. važiuojamojoje dalyje be reikalo delsti ar stoviniuoti, trikdyti pėsčiųjų eismą, bėgti;
 - 39.17. eiti per važiuojamąją dalį tose vietose, kur yra transporto ar pėsčiųjų atitvarai;
 - 39.18. eiti automagistrale ar greitkeliais;
 - 39.19. išeiti iš už stovinčios transporto priemonės ar kitos kliūties, trukdančios apžvelgti vietą;
 - 39.20. eiti dviračių takais;
 - 39.21. pasišalinti iš eismo įvykio vietos, jeigu pėstieji yra susiję su juo;
 - 39.22. netinkamu elgesiu blaškyti vairuotojo dėmesį;
 - 39.23. atsilikti, atsiskirti nuo grupės ir savarankiškai naudotis kitomis transporto priemonėmis.
40. veiksmai po išvykos:
- 40.1. mokiniai palydimi į mokyklą, o jaunesniojo amžiaus vaikus pasitinka tėvai;
 - 40.2. sutvarkoma (apžiūrima) transporto priemonė, inventorių;
 - 40.3. įvertinamas mokinių elgesys išvykos metu;
 - 40.4. jei buvo tvarkos pažeidimų, pranešama mokyklos vadovams ir tėvams.

VI. VEIKSMAI NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ METU

41. Mokinys, nukentėjęs nelaimingo atsitikimo metu (jeigu jis pajėgia) privalo pranešti vadovui, mokytojui ar mokyklos vadovybei.

42. Mokiniai ir darbuotojai, matę nelaimingą atsitikimą ar sužinoję apie jį, suteikia pirmąją pagalbą nukentėjusiam ir nedelsdami praneša švietimo įstaigos vadovui ar atsakingam darbuotojui.

43. Įvykus sunkiam ar mirtinam nelaimingam atsitikimui, švietimo įstaigos vadovas (jo įgaliotas asmuo) ne vėliau kaip per valandą po įvykio (bet kokiomis įmanomomis priemonėmis) pagal tam tikrą pranešimo formą turi pranešti:

- 43.1. nukentėjusiojo šeimai;
- 43.2. miesto (rajono), kuriame įvyko nelaimingas atsitikimas, prokuratūrai;
- 43.3. švietimo įstaigos steigėjui;
- 43.4. jei nelaimingas atsitikimas įvyko dėl statinių griuvimo – pranešti Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos tarnybai;
- 43.5. jei nelaimingas atsitikimas įvyko objektuose, įrenginiuose, kuriuos kontroliuoja, prižiūri ir eksploatuoja kita organizacija, – pranešti šiai organizacijai.
- 44. Visi nelaimingi atsitikimai įforminti U formos aktu, turi būti įregistruoti švietimo įstaigos nelaimingų atsitikimų registracijos žurnale.
- 45. Įvykių vieta ir įrenginių būklė iki tol, kol nelaimingas atsitikimas bus pradėtas tirti, turi išlikti tokia, kokia buvo įvykio metu. Jei kyla grėsmė kitiems žmonėms, jie iš įvykio vietos išvedami. Įvykio vietoje padaryti pakeitimai įforminami aktu.

VII. MOKINIŲ ELGESIO TAISYKLĖS MOKYKLOJE

- 46. Susipažinkite su mokykloje parengtomis taisyklėmis ir laikykitės jų. Vykdykite mokyklos administracijos, mokytojų, kitų mokyklos bendruomenės narių nurodymus, reikalavimus.
- 47. Būkite drausmingi, dėmesingi, punctualūs, netriukšmaukite.
- 48. Pertraukų metu išeikite iš kabinetų, nes reikia juos išsvėdinti.
- 49. Nedarinėkite langų.
- 50. Nesėdėkite ant palangių, nepersisverkite per jas.
- 51. Nesistumdyskite prie durų, koridoriuose, tualetuose, laiptinėse.
- 52. Valgykloje elkitės ramiai, būkite kantrūs ir tolerantiški, negadinkite įrankių, priemonių, inventoriaus bei kito mokyklos turto, pavalgę nusineškite indus
- 53. Nesmurtaukite, nepriekabiaukite.
- 54. Praneškite apie netinkamą mokinių elgesį ir nelaimingus atsitikimus (nedelsdami) bet kuriam suaugusiam, mokykloje dirbančiam, žmogui.
- 55. Būkite atsargūs su elektros prietaisais ir įrenginiais, griežtai vykdykite suaugusiųjų nurodymus ar reikalavimus.
- 56. Saugokite savo ir šalia jūsų dirbančių sveikatą sporto salėje, aktų salėje, renginių, išvykų metu.
- 57. Iškilus bet kokiam pavojui, napanikuodami evakuokitės evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.
- 58. Darbo vietoje palaikykite švarą ir tvarką.
- 59. Žirkles, peiliukus, adatas, kitus pamokoms reikalingus daiktus į mokyklą atsineškite tik tada, kai reikalauja mokytoja ir jais naudokitės tik per pamokas.
- 60. Gaisro, stichinės nelaimės atveju klasė evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.
- 61. Laikykitės higienos reikalavimų: vilkėkite tvarkingą ir švarią mokyklinę uniformą, patalpose būkite be kepurės ir striukės.
- 62. Rūpinkitės asmeninių daiktų saugumu, nepalikite vertingų daiktų be priežiūros. Rastus daiktus perduokite socialinei pedagogai ar mokyklos administracijai;
- 63. Skaitykloje, valgykloje, sporto salėje ir kitose bendrose mokyklos patalpose laikytis tose patalpose nustatytos tvarkos.
- 64. Mokykloje ir jos teritorijoje mokiniui draudžiama:
 - 64.1. be mokytojo leidimo, eiti už mokyklos teritorijos ribų;
 - 64.2. naudoti fizinį, psichologinį smurtą: muštis, vartoti necenzūrinius žodžius, įžeidinėti kitus, reikalauti pinigų ar daiktų;
 - 64.3. žaisti pavojingus žaidimus, žaisti iš pinigų;
 - 64.4. rūkyti, vartoti alkoholį, narkotikus ir kitas psichotropines medžiagas;

- 64.5. atsinešti degtukus, žiebtuvėlius, dujų balionėlius, peilius, pirotechnines, sprogstamąsias medžiagas.
- 64.6. per pamokas naudotis mobiliaisiais telefonais, grotuvu, ausinukais.
- 64.7. fotografuoti, filmuoti kitą mokinį be jo sutikimo.
- 64.8. pamokos metu vaikščioti, šūkauti ar kitaip trukdyti mokytojui vesti pamoką.
- 64.9. savavališkai išeiti iš pamokos.
- 64.10. gadinti ar pasisavinti mokyklos turta;
- 64.11. rūkyti ir turėti tabako ir elektroninių cigarečių.
- 64.12. Į mokyklą neštis ir vartoti alkoholinius, energizuotus gėrimus bei narkotines medžiagas.
- 64.13. Mokiniams patiems jungti ir taisyti elektros jungtukus, kompiuterius ir kitokią įrangą.
- 64.14. Naudoti fizinį ir psichologinį smurtą prieš mokyklos bendruomenės narius, tvarkos, taisyklių, nurodymų pažeidėjus.

VIII. MOKINIŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS TECHNOLOGIJŲ KABINETE MOKANTIS BUITIES DARBŲ:

- 65. Pradėdami darbą, nuimkite visus nereikalingus daiktus. Darbo vieta turi būti tvarkinga.
- 66. Nesisukinėkite, nežaiskite su adata, vąšeliu, smeigtukais, virbalais rankoje. Pametęs adatą, būtinai ją suraskite. Nedėkite adatos ar smeigtuko į burną. Visus smulkius siuvimo įrankius laikykite vienoje vietoje, tvarkingai sudėtus. Jeigu adata sulūžo, prieš išmesdami ją, gerai suvyniokite į popieriaus skiautę. Nepalikite ant stalo nesuglaustų žirklių. Paduodami žirkles draugui, jas laikykite suglaustas, rankenėle į priekį. Nepalikite įjungto lygintuvo be priežiūros. Siuvant siuvimo mašiną, saugokite pirštus nuo siuvamosios mašinos judančių mechanizmo dalių.
- 67. Prieš gaminant valgi, nusiplaukite rankas, užsijuoskite švarią prijuostę, sutvarkykite plaukus taip, kad jie nekristų. Imdami nuo puodo dangtį, kelkite jį nuo savęs, saugokitės karštų garų. Karštus indus, skardas imkite tik sausa pašluoste. Paduokite darbo įrankius draugui tik rankenėle į priekį. Prie įkaitusios viryklės gali stovėti ne daugiau kaip 3 mokiniai. Pjaustant maisto produktus, saugokite prilaikančios rankos pirštus.
- 68. Elektros prietaisus įjungia, reguliuoja ir išjungia sausomis rankomis mokytojas arba mokiniai su mokytojo priežiūra.
- 69. Daryti staigius judesius, bėgioti griežtai draudžiama.
- 70. Išpylus ant grindų skystį, tuojau pat išvalykite.
- 71. Pastebėjus gedimą ar įvykus nelaimingam atsitikimui, tuojau pat praneškite mokytojui.
- 72. Pagal galimybes suteikite pirmąją med. pagalbą nukentėjusiam.
- 73. Gaisro, stichinės nelaimės atveju klasė evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.

IX. VAIKŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS CHEMIJOS KABINETE

- 74. Dirbkite ramiai, susikaukę, garsiai nekalbėkite.
- 75. Atidžiai sekite bandymo eigą ir laikykitės aprašyme nurodytų bandymo atlikimo reikalavimų.
- 76. Į mėgintuvėlį bandymui skirtų medžiagų pilkite ne daugiau kaip $\frac{1}{3}$ – $\frac{1}{2}$ jo tūrio.
- 77. Butelį, iš kurio pylėte bandymui reagentą, tuojau pat užkimškite ir pastatykite į vietą.
- 78. Pilant skysčius iš indo, reikia etiketę pakreipti į delno pusę, kad išsiliejęs skystis nesugadintų etiketės. Pilti toliau nuo savęs ir kitų asmenų, nes galima apsiliesti.
- 79. Sausus reagentus imkite tik švariu šaukšteliu. Nesuvertotų reagentų atgal į butelį nepilkite.
- 80. Darbus su nuodingomis, degiomis, sprogstančiomis ir dvokiančiomis medžiagomis

atlikite traukos spintoje.

81. Rūgštis (ypač sieros rūgštį) pilkite plona srovele į vandenį, bet ne atvirkščiai.
82. Kietus hidroksidus smulkinkite grūstuvėje tik užsidėję apsauginius akinius.
83. Teisingai naudokite spiritines lemputes ar kitus degiklius. Žiebtuvėlius naudoti draudžiama. Liepsną gesinkite su tam skirtu gaubtuvu. Negalima jos pūsti, gesinti su pirštais.
84. Mėgintuvėlį su skysčiu šildykite tik taip, kad ištiškęs tirpalas nepatektų ant jūsų ir ant kitų mokinių. Kaitinant skysčius, mėgintuvėlio ar kito indo angą nukreipkite į šalį. Niekada nepalikite be priežiūros kaitinamo indo.
85. Indus su karštais skysčiais neuždarykite. Palaukite kol atauš.
86. Maišykite, pilkite, šildykite skysčius stiklinėse ar kituose didesniuose induose nepasilenkdami.
87. Neuostykite reagentų tiesiai iš indo. Dujas lengvu rankos mostu nukreipkite prie nosies.
88. Užsidegusį alkoholį, eterį, benziną gesinkite smėliu, audeklu, rankšluosčiu, bet ne vandeniui.
89. Rūgščių ir hidroksidų liekanas pilkite tik į jiems skirtus indus, bet ne į kriauklę.
90. Baigę bandymus sutvarkykite savo darbo vietą, išplaukite naudotus indus.
91. Laboratorijoje nevalgykite ir negerkite. Tai pavojinga sveikatai.
92. Išeidami iš laboratorijos, būtinai patikrinkite ar išjungti visi elektriniai prietaisai, ar užsukti vandens ir dujų čiaupai.
93. Pastebėję gedimus, tuojau pat praneškite mokytojui.
94. Atsitikus nelaimingam atsitikimui, nedelsdami praneškite mokytojui.
95. Pagal galimybes suteikite pirmąją med. pagalbą nukentėjusiam.
96. Gaisro, stichinės nelaimės atveju kabinete dirbantys mokiniai evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.

X. VAIKŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS FIZIKOS KABINETE

97. Būkite atidūs, drausmingi, atsargūs. Tiksliai vykdykite mokytojo nurodymus.
98. Nepasišalinkite iš darbo vietos be mokytojo leidimo.
99. Darbo vietoje išdėstykite prietaisus, medžiagas, įrengimus mokytojo nurodyta tvarka.
100. Nelaikykite darbo vietoje nereikalingų daiktų, nesusijusių su užduoties atlikimu.
101. Prieš pradėdami darbą kruopščiai įsisavinkite jo turinį, išsiaiškinkite atlikimo eigą.
102. Sujunkite, perjunkite elektros grandines, montuokite ir remontuokite elektros įtaisus tik išjungę juos iš maitinimo šaltinio.
103. Nejunkite elektros maitinimo šaltinio be mokytojo leidimo.
104. Maitinimo šaltinio ar kitos elektros įrenginio dalies įtampą tikrinkite įtampos matavimo prietaisu.
105. Žiūrėkite, kad laidų izoliacija nebūtų pažeista, o ant laidų galų būtų antgaliai. Jungdami elektros grandinę kruopščiai išdėstykite laidus, o antgalius tvirtai suspauskite gnybtais.
106. Stebėdami ir matuodami būkite atsargūs, kad netyčia neprisiliestumėte prie apnuogintų laidų (dalių su įtampa, nes jomis teka srovė).
107. Nesilieskite prie kondensatorių netgi po to, kai elektros grandinė išjungta iš elektros maitinimo šaltinio: pirmiausia juos reikia iškrauti.
108. Baigę darbą, išjunkite elektros maitinimo šaltinį ir tik po to išardykite elektros grandinę.
109. Pastebėję gedimus elektros prietaisuose, kuriuose yra įtampa, nedelsdami išjunkite elektros maitinimo šaltinius ir praneškite apie tai mokytojui.

- 110. Atsitikus nelaimingam atsitikimui, nedelsdami praneškite mokytojui.
- 111. Pagal galimybes suteikite pirmąją med. pagalbą nukentėjusiam.
- 112. Gaisro, stichinės nelaimės atveju kabinete dirbantys mokiniai evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.

XI. VAIKŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS BIOLOGIJOS KABINETE ATLIEKANT LABORATORINIUS DARBUS:

- 113. Per gamtos pamokas turite būti atidūs, drausmingi.
- 114. Atidžiai perskaitykite darbo aprašymą, įsidėmėkite ir prisiminkite visas atsargumo priemones.
- 115. Atlikdami laboratorinius darbus, esant reikalui, naudokitės apsaugos priemonėmis.
- 116. Atlikdami bandymus, neišdykaukite ir atidžiai klausykitės mokytojo nurodymų.
- 117. Švariai nusiplaukite rankas prieš darbą ir jį baigę.
- 118. Dirbdami stenkitės, kad skysčio ar kitos medžiagos nepatektų į akis, ant veido ar rankų.
- 119. Po darbo švariai nuvalykite įrankius ir prietaisus.
- 120. Niekada neragaukite jokių nežinomų medžiagų ar tirpalų.
- 121. Būkite atsargūs su ugnimi.
- 122. Jeigu suklysite ar bandymas nepasiseks, būtinai praneškite mokytojui.

XII. VAIKŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ KABINETE, SKAITYKLOJE

- 123. Rekomenduojama, kad prie kiekvieno kompiuterio dirbtų ne daugiau kaip du mokiniai.
- 124. Baigus darbą, mokytojas apžiūri patalpą, išjungia visus įjungtus į elektros tinklą kompiuterius, uždaro langus.
- 125. Apie įvykusius kompiuterių gedimus mokytojas skubiai informuoja mokyklos inžinierių.
- 126. Draudžiama įjungti ir išjungti kompiuterius be mokytojo leidimo.
- 127. Draudžiama savavališkai atidarinėti kompiuterių gaubtus, remontuoti įrenginius.

XIII. VAIKŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS TECHNOLOGIJŲ KABINETE (METALO IR MEDŽIO DIRBTUVĖSE)

- 128. Savo darbo vietoje nelaikykite nereikalingų daiktų, kurie nesusiję su darbu.
- 129. Dirbkite ramiai, netriukšmaukite, tiksliai vykdykite mokytojo nurodymus.
- 130. Palaikykite švarą ir tvarką darbo vietoje bei visoje patalpoje.
- 131. Negadinkite darbo įrankių, priemonių ir inventoriaus.
- 132. Metalų darbų dirbtuvėse laikykitės darbo drausmės, nes metalo ruošiniai turi aštrius kampus, briaunas, sunkūs.
- 133. Prieš pradėdami darbą gerai apgalvokite jo eigą nuo pradžios iki pabaigos.
- 134. Tvarkingai ir tinkamai sudėkite reikalingus darbui įrankius, paruoškite įrenginius, prietaisus.
- 135. Darbo įrankius laikykite sudėtus jų naudojimo eilės tvarka.
- 136. Darbo metu stovėkite ir atlikite judesius taip, kaip nurodė mokytojas.
- 137. Dirbkite su spec. apranga. Turi būti užsegtos visos sagos. Plaukai paslėpti po galvos apdangalu. Dirbdami tam tikro pobūdžio darbus užsidėkite apsauginius akinius ir pirštines. Ant rankų neturi būti žiedų, laikrodžių, apyrankių. Pavojingi išsikišę ir kabantys daiktai: šalikas, kaklaraištis, atsepta rankovė, nes juos gali įtraukti besisukančios mašinos dalys.
- 138. Prieš pradėdami darbą pasitikrinkite ar įrankis išgalastas, aštrus, nes atšipę įrankiai yra pavojingesni negu aštrūs. Jei įrankis atšipęs – pagalaskite arba pakeiskite nauju.
- 139. Prieš pradėdami darbą pasitikrinkite ar nekliba kotą turintys įrankiai.

140. Nenaudokite kirstuko, jeigu jo galas, į kurį smūgiuojate plaktuku yra sueižėjęs ar grybo formos.

141. Dildant, pjaunant, gręžiant ar pan. atsiranda atliekų ir jos gali trukdyti. Tokiu atveju sustokite, šepečiu sušluokite atsiradusias atliekas, sumeskite į atliekų dėžę ir tik po to tęskite darbą.

142. Tinkamai, pagal mokytojo nurodymus, paimkite į rankas reples, plokščiareples, žnyples, metalo kirpimo žirkles.

143. Atsargiai elkitės su įrankiais, kuriais liečiate įkaitintus dirbinius.

144. Užbaigę darbą, aštrius įrankius padėkite į jiems skirtą vietą taip, kad ašmenys nesužeistų atsitiktinai prisilietusiojo.

145. Kiekvieną kartą pradėdami naudoti mechaninius įrankius, stakles – pakartokite saugaus darbo taisykles.

146. Neleiskite kitiems stovėti prie staklių, su kuriomis dirbate ir nestovėkite prie jų patys, kai dirba kiti.

147. Su įrankiais, kurie susiję su elektra dirbkite tik sausomis rankomis.

148. Įsitikinkite, kad elektriniai prietaisai yra tvarkingi ir paruošti darbui.

149. Mašinos su elektrine pavara turi būti švarios, išvalytos, suteptos tepalu, įžemintos. Įžeminimo varža ne didesnė už 4 omus.

151. Susižaloję informuokite mokytoją, naudokitės vaistinėlėje pirmosios pagalbos priemonėmis.

152. Atsitikus nelaimingam atsitikimui, nedelsdami praneškite mokytojui.

153. Pagal galimybes suteikite pirmąją med. pagalbą nukentėjusiam.

154. Gaisro, stichinės nelaimės atveju kabinete dirbantys mokiniai evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.

XIV. VAIKŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS Į MOKYKLĄ PAVEŽĖJAMIEMS MOKINIAMS

155. Į transporto priemonę ir iš jos lipti galima tik jai visiškai sustojus.

156. Būtina laikytis saugaus eismo ir kultūringo elgesio taisyklių (nesikeikti, nesistumdyti, neskriausti mažesnių ir silpnesnių, netriukšmauti, nešiukšlinti, negadinti transporto priemonės inventoriaus).

XV. VAIKŲ SAUGOS IR SVEIKATOS BENDROSIOS TAISYKLĖS KABINETUOSE

157. Pradėdami darbą, nuimkite visus nereikalingus daiktus. Darbo vieta turi būti tvarkinga.

158. Būkite punktualūs.

159. Būkite drausmingi, dėmesingi, atsargūs, netriukšmaukite, tiksliai vykdykite mokytojo nurodymus.

160. Nelieskite elektros jungiklių ir kitų prietaisų.

161. Nedarinėkite langų.

162. Nepersisverkite per langus.

163. Nesigrumkite prie durų.

164. Pertraukų metu, paprašius mokytojui, privalote išeiti iš kabineto.

165. Aštrius, smailius daiktus naudokite tik pagal paskirtį ir tik mokytojui leidus.

166. Negadinkite kabinete esančio inventoriaus ir priemonių.

167. Įvykus nelaimingam atsitikimui, suteikite pirmąją pagalbą nukentėjusiam (pagal galimybes ir pirminį įvertinimą).

168. Gaisro, stichinės nelaimės atveju kabinete dirbantys mokiniai evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.